บทคัดย่อ

ผู้เป็นบิดาครั้งแรกต้องมีการปรับเปลี่ยนตนเองอย่างมาก เพื่อให้การช่วยเหลือสนับสนุนมารดาและบุตรได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสุข พยาบาล/ผดุงครรภ์ ควรทำความเข้าใจถึงความต้องการของผู้เป็นบิดาและให้ความช่วยเหลือสนับสนุน เพื่อช่วยให้ผู้เป็นบิดาปรับตัวได้เป็นอย่างดีขณะที่ภรรยาอยู่ในระยะคลอดและหลังคลอด วัตถุประสงค์ของการวิจัยเชิงทฤษฎีจากข้อมูลพื้นฐาน (grounded theory) ครั้งนี้ เพื่อเข้าใจในกระบวนการเป็นบิดาครั้งแรกของชายไทย ผู้ให้ข้อมูลคือ ชายไทยที่มาส่งภรรยาคลอดบุตร ที่สองโรงพยาบาลในจังหวัดเชียงใหม่ ภาคเหนือของประเทศไทย ระหว่างเดือนธันวาคม 2555–มิถุนายน 2556 จำนวน 41 คน รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงทฤษฎีจากข้อมูลพื้นฐาน

ผลการวิจัยพบว่า “การเดินทางสู่ชีวิตการเป็นบิดา” เป็นกระบวนการพื้นฐานทางสังคม ซึ่งเป็นหมวดหมู่หลัก (core category) ของผลการวิจัย ภายใต้กระบวนการนี้มีสถานการณ์ความกดดัน และความท้าทายต่างๆ มากมาย ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของอารมณ์ และความรู้สึกของผู้เป็นบิดา ผู้เป็นบิดาไทยครั้งแรกได้พยายามจัดการกับสถานการณ์ต่างๆ และพัฒนาตนเองไปสู่การเป็นบิดาจนประสบความสำเร็จ กระบวนการนี้แบ่งเป็น 3 ระยะคือ ระยะแรก คือ ระยะเจ็บครรภ์คลอด เริ่มตั้งแต่ภรรยามีอาการนำเข้าสู่ระยะคลอด จนกระทั่งปากมดลูกเปิดครบ 10 เซนติเมตร ผู้เป็นบิดาได้ใช้ 5 กลวิธี ได้แก่ การหาข้อมูลเพื่อยืนยันอาการเจ็บครรภ์คลอด การเตรียมตัว..ส่งภรรยาคลอด การทุ่มเทความสนใจไปที่ภรรยา การสนับสนุนช่วยเหลือและให้กำลังใจภรรยา และการรอคอยการคลอดด้วยความอดทน เพื่อเผชิญและจัดการกับอารมณ์ของตนที่เปลี่ยนแปลง ส่วนระยะที่ 2 คือ ระยะเบ่งคลอด เริ่มตั้งแต่ปากมดลูกเปิดครบ 10 เซนติเมตร จนกระทั่งทารกและรกคลอดออกมาครบ ในระยะนี้ความรู้สึกห่วงกังวลของผู้เป็นบิดาต่อภรรยาและบุตร ทวีความรุนแรงขึ้นสูงสุดในขณะภรรยาเบ่งคลอด และค่อยสงบลงเมื่อทารกคลอดออกมาครบ ผู้เป็นบิดาใช้ 4 กลวิธี คือ การทุ่มเทความสนใจไปที่กระบวนการคลอด การสนับสนุนให้กำลังใจภรรยาและช่วยเชียร์เบ่ง มุ่งความสนใจไปที่ทารก และสำรวจทารกแรกเกิด เพื่อจัดการกับอารมณ์ และความรู้สึกห่วงกังวลของตนเอง ระยะที่สาม คือ ระยะเริ่มต้นชีวิตครอบครัว เริ่มตั้งแต่วันแรกที่ผู้เป็นบิดา มารดา และทารกแรกเกิดได้อยู่ด้วยกันจนกระทั่งแปดสัปดาห์หลังคลอด ผู้เป็นบิดาใช้ 8 กลวิธี คือ การ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สังเกตพฤติกรรมทารกแรกเกิด การหาข้อมูลเพื่อการดูแล การเรียนรู้พฤติกรรมและพัฒนาการของทารก การทำทุกอย่างเพื่อลูก การสนับสนุนช่วยเหลือและให้กำลังใจภรรยา การปฏิบัติตามความเชื่อและประเพณีที่ปฏิบัติสืบต่อกันมา การจัดการความรู้สึกขัดแย้งและอุปสรรคของการเป็นบิดา และการปรับสมดุลของภาระหน้าที่ ในการเผชิญและจัดการกับสถานการณ์ อารมณ์ที่เปลี่ยนแปลง ความรู้สึกห่วงกังวล และปรับตนเองจนประสบความสำเร็จในการเป็นบิดา

ผลการวิจัยครั้งนี้ให้ความรู้ใหม่เพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้เป็นบิดาไทย ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นห่วงกังวลและความต้องการของผู้เป็นบิดาไทยขณะที่ภรรยาอยู่ในระยะคลอด และในระยะหลังคลอด รวมทั้งกลวิธีที่ใช้จัดการกับสถานการณ์ ความเป็นห่วงกังวลและความต้องการของตนเอง ซึ่งความรู้ดังกล่าวเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับพยาบาล/ผดุงครรภ์ในการช่วยเหลือ สนับสนุนผู้เป็นบิดาให้ประสบความสำเร็จในการปรับตัวต่อสิ่งที่ต้องเผชิญ รวมทั้งสามารถให้การดูแลภรรยาและบุตรได้ตามความต้องการ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Abstract

First time fathers need to be well adjusted to be effective and happy in the support of the mother and newborn child. Nurses/midwives should take responsibility for anticipating the needs of fathers and assisting them to facilitate healthy adjustments during their experiences at the time of birth and postpartum. The purpose of this grounded theory study was to gain an understanding of the process of becoming a first time father among Thais. Participants were 41 first time Thai fathers who were voluntarily recruited from two hospitals in Chiang Mai, Northern Thailand from December 2012 to June 2013. Data were collected by in-depth interviews, and analyzed based on grounded theory methodology.

The findings demonstrated that "fatherhood life journey" was the basic social process, which emerged as the core category. Within this process, there are various situations, challenges, and pressures which cause many changes of mood and feeling for the Thai first time fathers. They attempted to deal with these situations and develop into masterly fathers. This process was divided into three phases. Firstly, the labor phase started from the beginning of true labor pain to 10 centimeters dilatation of cervix. In this phase, the fathers applied five strategies: seeking information for confirming, preparing to hospital, focusing on wife, supporting and taking care of their wife, and waiting with patience to face the situations and deal with their emotional changes. Secondly, delivery phase started since cervix full dilatation until the baby was born. In this phase, their concerns regarding the well-being of mother and baby became extremely stronger and then relief when the baby was born. During this phase, they applied four strategies: focusing on delivery process, supporting and paying more energy to help wife push the baby, focusing on baby, and exploring the baby to manage their concerns. Finally, family beginning phases began at the first day that the father, mother and the newborn stay together until the eighth weeks of postpartum. In this phase, they applied eight strategies: observing newborn's behavior, seeking information for taking care, learning baby's behaviors and development, doing everything for the baby, supporting their wife, doing

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved